

ליקוטים נפלאים פרשת ויקרא

רבינו האור החיים הקדוש, מדקדק בלשון הפסוק שלפנינו, שמתחיל בלשון יחיד 'אדם כי יקריב מכם', ומסיים בלשון רבים 'תקריבו את קרבנכם', יש פה גם כפל לשון, יחד עם שינוי לשון? ועוד מהו הכוונה של המילה יקריב מכם?

ומבאר רבינו האור החיים הקדוש באופן פלא, כדלהלן: 'קרבן' כשמו כן הוא. הוא בא לקרב את האדם אל ה'. כי על ידי החטא מתרחק האדם מה', ומגביר בו את כח הבהמי הגשמי שבו, לעומת החלק הרוחני שבו, ואילו במעשה הקרבת הקרבן בא לידי ביטוי הכיוון ההפוך: רצונו של האדם המקריב להעלות את הנפש הבהמית, לדרגה רוחנית לקדש את כל כולו לעבודת ה'.

ולכן האדם שחטא מביא בהמה לקרבן, כדי שיגיע להתבוננות הזאת, ויעלה ממדרגת בהמה למדרגת אדם.

אולם יש 'קרבן' נעלה יותר, והם צדיקי וגדולי הדורות, שזוכים לקרב נפשות בני אדם לקדוש ברוך הוא, שמוכיחים אותם ומחזירים אותם בתשובה, וזה 'הקרבן' הרצוי ביותר לפני ה'.

אדם כזה שמקריב נפשות בני אדם לה', אין צריך להקריב 'בהמה' לפני הקדוש ברוך הוא, כי לידי חטא ועוון לא יגיע כדברי חכמים 'כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו', וגם אין צורך שביא 'נדרים ונדבות', כי הוא מקריב את הדבר הכי חשוב לפני הקדוש ברוך הוא.

ובזה יובן שינוי וכפל הלשונות בפסוק, כי הפסוק מדבר בשני סוגי קרבנות.

סוג ראשון 'אדם כי יקריב מכם' שהוא יקריב לה' 'מכם' את הנשמות הפחותים שבעם

ישראל ויחזירם בתשובה. ולכן נאמר בלשון יחיד, כי רק יחיד סגולה הנקראים 'אדם' לשון חשיבות, זוכים לדרגה זאת.

ואחר כך אומר הפסוק סוג שני של קרבן 'מן הבקר תקריבו את קרבנכם' שזה סוג קרבן ששייך לכל אחד, שיקריב לה' בהמה בנדר או בנדבה, ולכן נאמר 'תקריבו את קרבנכם' בלשון רבים.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה'" (א, ב)

והרי היה צריך לכתוב להיפך: "אדם מכם כי יקריב קרבן"?

אלא אמרו תלמידי הבעש"ט, האדם צריך להקריב קרבן מעצמו, "מן הבהמה" מתאוותיו הבהמיות המורידות אותו לדרגת ח'.

"ויקרא אל משה" (א, א)

כ"ק האדמור מסלונים זצ"ל הסביר שקולו של הקב"ה "קורא" לאדם בכל מאורעות החיים, ובכל מאורע יש בכוחו של היהודי לשמוע את דבר השם, ואת הקריאה המיוחדת המופנית אליו.

"ויקרא אל משה" (א, א)

שמעתי מכ"ק אבי אדמו"ר לפרש דברי חז"ל המובא ברש"י ריש פרשת ויקרא 'לכל דיברות ולכל אמירות ולכל ציוויים קדמה קריאה - לשון חיבה'. ולכאורה אינו מובן מדוע הוצרך לקרותו בכל פעם? ואמר כ"ק אבי על פי מה שאמר רבינו הקדוש מלובלין, דאם יאמר לו מלאך או שרף שהוא צדיק, לא יאמין לו, כי הוא יודע בעצמו שאינו כן, אבל אם יאמר הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו שהוא צדיק, יאמין לו על אותו רגע לבד, אבל לא אחר כך, כי שמא אבד צדקתו, עד כאן דבריו הקדושים.

והכי נמי משה רבנו היה במדרגה זו, שהיה חושב תמיד שהוא גרוע מכל אדם, והשם יתברך לא יקרא לו עוד רק לאדם אחר מישראל, ואף על פי שהיה השם יתברך קורא לו ומדבר עמו, היה חושב שעד כאן היה כדאי, ומעכשיו אינו כדאי שידבר עמו השם יתברך עוד, ועל כן חשב בדעתו לילך משם, וכן היה בכמה פעמים, על כן הוצרך השם יתברך לקרותו בכל דיבור ודבור, ודברי פי חכם חן. (הקדמת חקל יצחק מאמר ששי אות א)

"ויקרא אל משה" (א, א)

"לכל דיברות ולכל אמירות ולכל ציוויים קדמה קריאה - לשון חיבה" (רש"י). רמזה תורה למוכיחים בשער, המדברים אל ישראל, אומרים לישראל, ומצווים את ישראל - שמוטלת עליהם חובה להקדים דברי חיבה לדברי לקחם, שלא יהיו "נביאי זעם" ואל ידברו לישראל, בפנים זועפות ובקוצר רוח.

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם, אדם כי יקריב מכם קרבן לה', מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן, תקריבו את קרבנכם" (א, א)

כתר יתנו לך ה'

עד ממש לפני רגע היינו בעולם מתוקן, היו לנו זמנים! היה לנו סדר יום! היתה עבודה! היו לימודים! ידענו לאן אנחנו הולכים ומתי עלינו לצאת מהבית, ידענו היכן וכיצד משיגים את מה שאנחנו רוצים...

היינו מקובעים בריבוע אחד קטן. אוי לו למי שיזיז אותנו מהמשבצת...

ופתאום, הכל התהפך, אין יום, אין לילה, אין למה לחכות, אין חתונות, אין מניינים לתפילה, אין אפילו צפי לסיום המגפה, הכול מעורבב, תוהו ובוהו מוחלט!!

ה' קרע את הגבולות של המשבצת, פיזר את הקיבעון שלנו, ואנחנו מוצאים את עצמנו בלי שום אחיזה, בשום דבר!!

והכי מפחיד, אנחנו מוצאים את עצמנו לבד... אסור להתקרב לאף אחד, אסור לאף אחד להתקרב, בדידות!!

מה רוצה הקדוש ברוך הוא מאיתנו??

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים נפלאים פרשת ויקרא

"ואם מן העוף עלה קרבנו לה', והקריב מן התרים או מן בני היונה את קרבנו" (א, יד-יז)

יש כמה וכמה סוגי קרבנות שהיו מקריבין בבית המקדש, ואחד מהן נקרא 'קרבן עולה', וכשמו כן הוא, כולו עולה כליל לה'... יש עולה שבאה מבקר וצאן, ויש עולה שבאה מעופות. בעולה שבאה מבקר וצאן, לא כתוב בפסוק, 'קרבנו לה', ורק בקרבן עולה שבאה מן העוף נאמר 'קרבנו לה', ולכאורה היה מן הראוי להיות להיפך, שאותם שטרחו והביאו עולה מבקר וצאן, חשובים הם יותר בעיני ה', מהעני שהביא רק עוף?

מבאר רבינו האור החיים הקדוש שהתורה באה ללמדנו, שרק על העני המביא קרבן עוף, השכינה שורה, כי מביאו בשברון לב ואין הקדוש ברוך הוא שורה, אלא רק על מי שהוא שבור ועניו, וכמו שכתוב 'לב נשבר ונדכה, אלקים לא תבזה', ואילו המביא מן הבקר והצאן, נפשו שמחה עליו, שמביא דבר הראוי להתכבד בו, ואין השכינה שורה עליו.

"וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלוך מעל מנחתך" (ב, יג)

בא לרמז שצריך אדם להוריד דמעות בתפלתו, כי כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעה, שאף על פי שאין האדם ראוי מצדו שתקבל תפלתו, על ידי דמעות הקדוש ברוך הוא מתמלא עליו רחמים ומקבל תפלתו.

זהו שנאמר 'וכל קרבן מנחתך' שהיא התפלה, 'במלח תמלח' שהם דמעות שהם מים מלוחים. 'ולא תשבית מלח ברית אלוך', הטעם שקראם 'מלח ברית' הוא משום דכל השערים ננעלו חוץ משערי דמעה, וזהו הברית שנכרת להם, שאינם חוזרות ריקם. 'על כל קרבנך תקריב מלח', דהיינו בכל תפלה תוריד דמעות, ובזה אינה חוזרת ריקם. (פיתוחי חותם)

א לט טבת

עיקר העבודה שלנו היא להקריב את עצמנו ממש. והרי איך הקרבן מכפר? "טוביה חטא וזיגוד מנגיד"? (היתכן שאדם בשם טוביה חטא ואת המלקות מקבל אדם אחר בשם זיגוד?) אם האדם חטא, מה פתאום שהקרבן יכפר עליו? אלא, החוטא היה מגיע לביהמ"ק ומתחרט ותוהה על חטאיו וחושב מחשבות להיטהר וזו התשובה האמיתית שבקרבן.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן... אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו" (א, ב-ג)

"אמר רבי יהושע בן לוי: בוא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבשעה שביט המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר: 'זבחי אלקים רוח נשברה'; ולא עוד, אלא שאין תפילתו נמאסת, שנאמר: 'לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה'". (סוטה ה ע"ב)

ה'בעל שם טוב' הק' הכין את אחד מתלמידיו לקראת תפקיד של בעל תוקע בראש השנה, ובמשך תקופה ארוכה למד אותו את כוונות התקיעות, התלמיד השקיע עד מאד בלמודים אלו, אולם משנקרא לתקוע לבסוף, התרגש כל כך וכל הכוונות פרחו מזכרונו. במשך דקות אחדות הוא נסה להזכר בהן, או למצער בחלקן - אך העלה חרס בידו, וכך עמד ותקע כשבלבו שבור על חסרון הכוונה שיש בו.

לאחר התקיעות קרא לו ה'בעל שם טוב' ואמר לו: דע לך, כי התקיעות הללו הועילו יותר מתקיעות אחרות שנעשו בכל הכוונות הראויות. שכן, הכוונות בתקיעת השופר הן כמפתחות לפתוח שערי שמים לתפילותינו, ולכל שער נצרך 'מפתח' מיוחד המתאים לו, שהוא כוונה מיוחדת לשער זה, אבל לב נשבר ונדכה דומה לגנב השובר את המנעול ואינו נזקק כלל למפתח... באופן כזה, ניתן לשבור את כל המנעולים ללא מפתח פרטי לכל מנעול.

הרה"צ ר' אשר פריינד פגש פעם אדם שהתבודד ב'פעלד' בשעת לילה מאוחרת, ושאל אותו: איך אתה מסתובב כך בשעה כזו? מה, אינך פוחד?? - לא, אינני מפחד! השיב הלה. אמר לו ר' אשר: **זו לא חכמה לא לפחד! החכמה היא להכיר את ה' מתוך הפחד שיש לך!!!** ולכן, גם אנחנו, במצב הבלתי ייאמן שבא עלינו, עלינו לנצל את המצב הזה בשביל להכיר את ה' מתוך הבהלה ואי-הידיעה הזו, ולצאת אמיתיים יותר מהמשבר הזה... **הקדוש ברוך הוא נכנס - למקום שבו האדם מפנה לו מקום, ומסלק קצת מהגאוה שלו!!!** ככל שאנחנו יותר חדלי אישים, יותר חסרי אונים, יותר מבינים כמה אנחנו לא מבינים - אנחנו נותנים לבוא עולם מקום אצלנו!! ולכן, דווקא עכשיו, כשהמצב נמצא בחוסר שליטה, כשאנחנו לא יודעים מה יקרה מחר, דווקא אז **הפוטנציאל לגלות את הבוא הוא א-ד-י-י!!!** ככל שנעצים את "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז) כך ייתקיים "והאלוקים עשה שיראו מלפניו" (קהלת ג, יד).

(נקודות של אור - ספינקא)